

Kiedy podejrzewać wadę słuchu u dziecka?

Z myślą o rodzicach i nauczycielach dzieci z gmin wiejskich specjaliści z Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu przygotowali informator na temat profilaktyki zaburzeń słuchu. Publikujemy jego fragmenty.

Typowe symptomy wskazujące na możliwość występowania zaburzeń słuchu są łatwe do wychwycenia. Są to m.in.:

- opóźnienie rozwoju mowy lub ograniczony zasób językowy,
- trudności ze zrozumieniem tekstu czytelnego i nieprecyzyjne wypowiedanie słów,
- niewyraźna mowa,
- gubienie początków lub końcówek wyrazów,
- problemy z pisaniem ze słuchu (dziecko pisze tak, jak słyszy),
- obserwowanie twarzy osoby mówiącej,
- rozkojarzenie, problemy z koncentracją uwagi, rozglądanie się po klasie w czasie, gdy inni wykonują polecenie nauczyciela,
- zdziwienie, gdy dziecko uświadamia sobie, że jest wywoływane po imieniu,
- opóźnione reagowanie lub brak odpowiedzi na zawołanie,
- trudności z rozumieniem poleceń wydawanych w hałasie, np. na przerwie międzylekcyjnej,
- częste prośby o powtórzenie, dopytywanie się „co?”, trudności ze zrozumieniem pytania,
- częste nieprzygotowanie do lekcji z powodu niezapisania przez dziecko tematu pracy domowej,
- siadanie zbyt blisko telewizora lub manipulowanie ustawieniem głośności,
- siadanie blisko nauczyciela i obserwowanie z uwagą lub wręcz odwrotnie – zajmowanie się samym sobą w końcu sali,
- trudności z lokalizacją źródła dźwięku,
- głośne mówienie w cichym otoczeniu,
- gorsze wyniki w nauce,
- siedzenie w klasie w czasie przerwy, uciekanie przed hałasem,

- bóle głowy, które mogą być objawem wskazującym na obecność nadwrażliwości na dźwięki,
- słyszenie dźwięków, których nie słyszą inni (szumy, piski, gwizdy, dzwonienie),
- niereagowanie na dzwonek oznajmujący przerwę,
- dysleksja, dysgrafia,
- zawroty głowy, zaburzenia równowagi.

Typowe choroby uszu u dzieci i ich leczenie

Zaburzenia słuchu u dzieci mogą występować w różnym wieku, a ich etiologia jest złożona i obejmuje zarówno wady wrodzone, jak i nabyte. Nabyte zaburzenia słuchu są najczęściej wywoływane przez infekcje górnych dróg oddechowych i hałas.

Najczęstszą chorobą niemowląt i małych dzieci wpływającą na słuch jest zapalenie ucha środkowego, na które zapada połowa dzieci poniżej drugiego roku życia. Każdy ból ucha wymaga kontroli otolaryngologicznej, najpóźniej w ciągu dwóch dni. Kiedy pojawi się wyciek, trzeba bezzwłocznie zgłosić się z dzieckiem do lekarza.

W czasie zapalenia ucha dziecko zawsze gorzej słyszy. Jeżeli jednak niedosłuch utrzymuje się po zakończeniu leczenia, należy wykonać specjalistyczne badanie otoskopowe z użyciem mikroskopu lub wideootoskopu oraz badanie słuchu. U wielu dzieci mogą występować zmiany wysiękowe i zarostowe. Leczenie podjęte we właściwym momencie likwiduje zarówno przyczynę, jak i skutki schorzenia.

Wady wrodzone, połączone z głębokim niedosłuchem odbiorczym lub całkowitą

głuchotą, mogą być leczone operacyjnie u dzieci już w pierwszym roku życia za pomocą implantów ślimakowych.

Badania przesiewowe słuchu u dzieci w wieku szkolnym

W badaniach przesiewowych słuchu u dzieci w wieku szkolnym wykorzystuje się przede wszystkim metody audiometryczne, które zakładają aktywne uczestniczenie dziecka w badaniu. Badania audiometryczne dostarczają informacji o sprawności słuchu dziecka w zakresie niskich, średnich i wysokich tonów. Podczas badania dziecko ma założone na głowę słuchawki i sygnalizuje, poprzez podniesienie ręki lub naciśnięcie przycisku, czy słyszy prezentowane dźwięki. Badania te są nieinwazyjne, bezbolesne i nieuciążliwe dla dziecka.

Zalecenia dla dzieci i młodzieży

- Chroni uszy, kiedy jest zimno!
- Nie wkładaj patyczków kosmetycznych głęboko do ucha!
- Codziennie myj uszy wodą z mydłem!
- Na koncertach używaj ochronników słuchu!
- Nie słuchaj długo bardzo głośnej muzyki przez słuchawki!
- Nie wychodź na zimno z mokrymi uszami!
- Unikaj huków petard, kapiszonów i strzelania!
- Zgłoś rodzicom, gdy gorzej słyszysz albo gdy bołą Cię uszy!
- Nie krzyżuj innym prosto do ucha!

Więcej informacji na temat profilaktyki zaburzeń słuchu na stronie internetowej www.slysze.org.pl □